Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання

Силабус обов'язкового освітнього компоненту
«ПАТОЛОГІЧНА ФІЗІОЛОГІЯ»
»

Галузь знань:		22 Охорона здоров'я
Спеціальність:		227 Фізична терапія, ерготерапія
Освітньо-професійна програма:		Фізична реабілітація
Рівень вищої освіти:		Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:		Обов'язковий освітній компонент
Мова викладання:		Українська
Викладачі:		**ПІБ:** Жигульова Евеліна Олександрівна **Посада:** Доцент, завідувач кафедри фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання **Вчений ступінь:** Кандидат біологічних наук **Телефон:** 0961364525 **E-mail:** zhyhulova.evelina@kpnu.edu.ua **Робоче місце:** Аудиторія кафедри фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання (аудиторія №214) **Профайл викладача:** https://fr.kpnu.edu.ua/zhyhulova-evelina-oleksandrivna/
	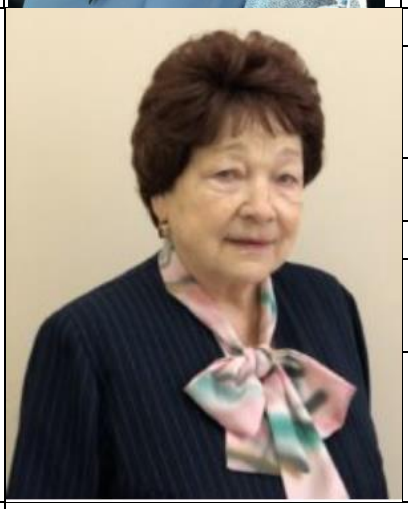	**ПІБ:** Христич Тамара Миколаївна **Посада:** Професор кафедри фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання **Вчений ступінь:** Доктор медичних наук **E-mail:** hrystych@kpnu.edu.ua **Робоче місце:** Кафедра фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання (аудиторія 214) **Профайл викладача:** https://fr.kpnu.edu.ua/khrystych-tamara-mykolaivna/
Сторінка курсу в MOODLE	**https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=2533**	
Консультації	Понеділок – 14:20-16:00, четвер – 14:20-16:00. аудиторія № 126	
Анотація до курсу	Сучасна фізична терапія базується на фундаментальних медичних поняттях і медико-біологічному обґрунтуванні механізмів впливу різноманітних факторів на системи забезпечення гомеостазу організму, їх пристосування до нових умов існування, чи морфо-функціональних змін організму після травм і перенесених хвороб. Опанування дисципліни допоможе фахівцям розробляти індивідуалізовані реабілітаційні програму пацієнтам з різними нозологіями з урахуванням закономірностей типових патологічних процесів, спираючись на сучасні і новітні знання в галузі патологічної фізіології людини. Навчальний курс передбачає вивчення наступних тем: «Предмет, завдання і методи патологічної фізіології. Історія розвитку патологічної фізіології», «Вчення про хворобу. Розуміння хвороби на різних етапах розвитку медицини», «Загальне вчення про етіологію і патогенез. Причинно-наслідкові зв'язки в патогенезі»,	

	«Патогенна дія факторів зовнішнього середовища», «Роль реактивності та резистентності в патології», «Роль спадковості і конституції в патології», «Значення вікових факторів у патології», «Клітинні механізми патологічних процесів», «Гуморальні механізми регуляції як учасники патологічних процесів», . «Типові патологічні процеси. Розлади місцевого кровообігу. Запалення. Гарячка. Екстремальні стани». Лабораторні заняття передбачають роботу студентів під безпосереднім керівництвом викладача і включають проведення дослідів, розв'язування ситуаційних задач і т.п. На самостійне вивчення в поза аудиторний час плануються теми, що не охоплені навчальним процесом, але передбачаються програмою і мають істотне значення для підготовки фахівця.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення навчальної дисципліни «Патологічна фізіологія» є навчити здобувачів вищої освіти трактувати основні поняття загальної нозології, інтерпретувати причини, механізми розвитку та прояви типових патологічних процесів та найбільш поширених захворювань, аналізувати, робити висновки щодо причин і механізмів функціональних, метаболічних, структурних порушень органів та систем організму при захворюваннях. Опанування дисципліни допоможе фахівцям розробляти індивідуалізовані реабілітаційні програми пацієнтам/клієнтам з різними нозологіями з урахуванням закономірностей типових патологічних процесів, ґрунтуючись на сучасних і новітніх знанням з патологічної фізіології людини. Основними завданнями вивчення дисципліни «Патологічна фізіологія» є: ознайомити студентів з основними патофізіологічними аспектами фізичної терапії; ознайомити студентів зі способами визначення взаємозв'язку між етіологічним фактором і патогенетичною ланкою розвитку патологічного процесу; ознайомити студентів з механізмами виникнення тих чи інших патологічних станів в організмі; ознайомити студентів зі способами і методами профілактики щодо попередження виникнення того чи іншого патологічного стану.
Методи навчання	– методи організації навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, розповідь, лекція, бесіда, робота з джерелами; ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження, проведення лабораторних дослідів); – методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, створення ситуації інтересу у процесі викладання, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувачів вищої освіти; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні); – методи контролю і самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, самоконтроль і самооцінка); – інтерактивні методи: ситуаційні задачі, тестування, мультимедійні лекції та лабораторні заняття, робота в групах. – методи дистанційного навчання (робота у системі Moodle); н – навчання через залучення до дослідницької діяльності у студентських наукових гуртках/проблемних групах.
Формат курсу	Стандартний курс (очний), комбіноване навчання (наприклад, очний курс з елементами дистанційного навчання в системі Moodle)
Результати навчання	За результатами вивчення освітнього компонента «Патологічна фізіологія» у здобувачів СВО «бакалавр» формуються наступні *програмні результати навчання*: Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення

	реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифіковувати поточну діяльність. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні: ***знати:*** • основні поняття загальної нозології: здоров'я, хвороба, патологічний процес, типовий патологічний процес, патологічна реакція, патологічний стан, етіологія, патогенез; • роль причин, умов і реактивності і резистентності організму в виникненні, розвитку і наслідках хвороб; • роль етіологічних факторів, факторів ризику та умов у виникненні і розвитку хвороб; • причинно-наслідкові зв'язків в патогенезі проявів дії факторів зовнішнього середовища (виділяти зміни місцеві і загальні, патологічні і пристосувальнокомпенсаторні, специфічні і неспецифічні; визначати провідну ланку • типові патологічні процесі (пошкодження клітини, місцеві порушення кровообігу та мікроциркуляції, запалення, пухлини, гарячка, гіпоксія) за принципами їх класифікації, стадіями патогенезу, загальними проявами і варіантами завершення; • причини і механізми розвитку типових патологічних процесів, їх прояви і значення для організму людини, зокрема у виникненні та розвитку відповідних груп захворювань • причинно-наслідкові зв'язки в патогенезі типових патологічних процесів (змін місцевих та загальних, патологічних і пристосувально-компенсаторних, специфічних і неспецифічних; провідної та допоміжних ланок); • типові порушення обміну речовин (енергетичного, вуглеводного, білкового, жирового, водно-електролітного, кислотно-основного) з визначенням їх понять, критеріїв, принципів класифікації та наслідків, голодування; • етіологію, патогенез, клінічні прояви основних типів цукрового діабету та його ускладнення; • причини, механізми розвитку та принципи терапії екстремальних станів: шок, колапс, кома; ***вміти***: • трактувати основні поняття загальної нозології; • аналізувати типові патологічні процеси та їх загальні закономірності розвитку в окремих органах і системах; • відрізняти деструктивні явища (руйнівні) від компенсаторно-захисних у розвитку хвороб; • трактувати основні засади етіологічної та патогенетичної профілактики хвороб; • визначати в організмі людини та оцінювати вікові морфологічні та функціональні зміни; • аналізувати та оцінювати дані дослідження вікових морфологічних та функціональних змін;
Компетентності:	Відповідно до освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня формуються: *Загальні компетентності*: Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. *Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:* Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

<table>
<tr><td></td><td colspan="2">Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.
Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.</td></tr>
<tr><td>Пререквізити</td><td colspan="2">Дисципліни, базові знання яких та результати навчання необхідні здобувачу вищої освіти для успішного навчання та опанування компетентностями з дисципліни: «Біологічні аспекти фізичної терапії, ерготерапії», «Анатомія людини», «Вступ до спеціальності», «Біохімія», «Фізіологія людини», «Долікарська медична допомога у невідкладних станах».</td></tr>
<tr><td>Пореквізити</td><td colspan="2">Знання з дисципліни можуть бути використані під час вивчення таких навчальних дисциплін, як: «Професійна майстерність (за професійним спрямуванням)», «Гігієнічний супровід фізичної терапії, ерготерапії», «Санаторно-курортна реабілітація», «Основи догляду за хворими та інвалідами», «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності серцево-судинної системи», «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності дихальної системи», «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату», Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності нервової системи».</td></tr>
<tr><td rowspan="12">Обсяг і ознаки курсу</td><td>Найменування показників</td><td>Характеристика освітнього компоненту</td></tr>
<tr><td></td><td>денна форма здобуття вищої освіти</td></tr>
<tr><td>Рік навчання/ рік викладання</td><td>2-ий рік</td></tr>
<tr><td>Семестр вивчення</td><td>ІУ семестр</td></tr>
<tr><td>Обов’язковий освітній компонент професійної підготовки / вибірковий освітній компонент</td><td>обов’язковий освітній компонент професійної підготовки</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів ЄКТС</td><td>5 кредитів</td></tr>
<tr><td>Загальний обсяг годин</td><td>150 годин</td></tr>
<tr><td>Кількість годин навчальних занять</td><td>72 годин</td></tr>
<tr><td>Лекційні заняття</td><td>30 годин</td></tr>
<tr><td>Практичні заняття</td><td></td></tr>
<tr><td>Семінарські заняття</td><td></td></tr>
<tr><td>Лабораторні заняття</td><td>42 годин</td></tr>
<tr><td>Самостійна та індивідуальна робота</td><td>78 годин</td></tr>
<tr><td>Форма підсумкового контролю</td><td>екзамен</td></tr>
<tr><td>Технічне й програмне забезпечення /обладнання</td><td colspan="2">Мультимедійні лекційні аудиторії, ноутбук або персональний комп’ютер, мережа Інтернет, модульне об’єктно-динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet, дошка, роздаткові таблиці, методичні розробки лабораторних занять.</td></tr>
<tr><td>Політики курсу</td><td colspan="2">Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту:
- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;
- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;
- здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не пересклав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях;
- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену. Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»;
- здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену після ліквідації</td></tr>
</table>

академічної заборгованості за результатами поточного контролю;

- здобувач вищої освіти підготувався до екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену;

- якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою;

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;

- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідовує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;

- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;

- якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі (звітах, планах-конспектах) студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

«Кодекс академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (https://tinyurl.com/yy5aw492).

«Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (https://tinyurl.com/yae73h73).

Відвідання занять. Відповідно до пункту 9.2 «Правил внутрішнього розпорядку К-ПНУ імені Івана Огієнка» (https://tinyurl.com/4tfmzkfb).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані: дотримуватися вимог законодавства, Статуту Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» відвідувати усі види навчальних занять; вчасно інформувати деканат про неможливість відвідувати навчальні заняття, складати (перескладати) екзамени, заліки тощо через поважні причини; подати підтверджувальні документи, що засвідчують поважну причину, яка унеможливила відвідування навчальних занять, складання (перескладання) екзаменів, заліків тощо; ліквідовувати академічну заборгованість у встановлені терміни (https://tinyurl.com/2jxk72w2).

Література. Уся література, яку здобувачі вищої освіти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та

<table>
<tr><td></td><td>
джерел, яких немає серед рекомендованих.
Відвідування занять. Відповідно до пункту 9.2 «Правил внутрішнього розпорядку К-ПНУ імені Івана Огієнка» здобувачі вищої освіти зобов’язані: дотримуватися вимог законодавства, Статуту Кам’янець-Подільського національного університеті імені Івана Огієнка» відвідувати усі види навчальних занять; вчасно інформувати деканат про неможливість відвідувати навчальні заняття, складати і перескладати заліки тощо, останні – у зв’язку з поважними причинами; подати підтверджувальні документи, які засвідчують поважну причину, що унеможливила відвідування навчальних занять, складання (перескладання) заліків тощо; ліквідовувати академічну заборгованість у встановлені терміни.
<u>Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти.</u>
У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам’янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).
В неформальній освіті:
- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);
- підготовка конкурсної наукової роботи;
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;
- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді;
В інформальній освіті:
- наявність наукової публікації;
- волонтерська діяльність;
Креативна ініціатива здобувача вищої освіти підтримується.
</td></tr>
<tr><td>Схема курсу</td><td>
Денна форма навчання
<table>
<tr><th rowspan="3">Назви змістових модулів і тем</th><th colspan="6">Кількість годин</th></tr>
<tr><th rowspan="2">разом</th><th colspan="5">у тому числі</th></tr>
<tr><th>лекційні заняття</th><th>практичні заняття</th><th>семінарські заняття</th><th>лабораторні заняття</th><th>самостійна робота</th></tr>
<tr><td colspan="7">Змістовий модуль 1. Загальна патофізіологія та типові патологічні процеси</td></tr>
<tr><td>Разом годин</td><td>150</td><td>30</td><td></td><td></td><td>42</td><td>78</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Форми та методи оцінювання</td><td>Оцінювання проводиться у формах поточного контролю (оцінка індивідуальних усних та письмових опитувань, контроль на навчальній платформі Moodle;); контроль практичних навичок (ситуаційні завдання, вирішення типових практичних завдань, робота у групах, обговорення отриманих результатів лабораторних робіт), оцінювання індивідуальної роботи (демонстрація презентацій власних досліджень, доповіді на наукових конференціях, публікаційна активність). Підсумковий семестровий контроль – екзамен.</td></tr>
<tr><td>Критерії оцінювання</td><td>
<table>
<tr><th>Поточний контроль</th><th>Екзамен</th><th>Сума</th></tr>
<tr><td>ЗМ 1
60 балів</td><td>40 балів</td><td>100 балів</td></tr>
</table>
Поточний контроль (60 балів)
Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях рівний 12-ти.
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок
здобувачів вищої освіти на лабораторних заняттях
</td></tr>
</table>

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, мовних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так" чи „ні".
	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так" чи „ні"; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати доповідь і обґрунтувати її положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості мовних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи природні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні природні явища, процеси.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності

		в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Самостійна робота

Контроль за самостійною роботою відбувається на практичних заняттях, за 12-ю системою оцінювання.

Здобувачі вищої освіти виконують такі різновиди самостійної роботи з дисципліни:

- підготовка до практичних занять;
- виконання завдань, визначених у планах практичних занять;
- опрацювання питань, винесених на самостійне опрацювання;
- виконання вправ і завдань в об'єктно-модульному динамічному середовищі навчання Moodle;
- підготовка презентацій навчального матеріалу;
- систематичні виступи на практичних заняттях;
- участь у роботі малих груп;
- обговорення проблемних ситуацій;
- виконання додаткових індивідуальних завдань;

Семестровий екзамен (40 балів)

Екзаменаційний білет складається з трьох теоретичних питань.

Питання екзаменаційного білета оцінюються за 12-ти бальною системою відповідно до встановлених критеріїв оцінювання знань здобувачів.

Сумарна оцінка за екзамен розраховується за формулою:

Наприклад, здобувач отримав 10 балів за відповідь на перше запитання, 8 балів за відповідь на 2 запитання та 7 балів за третє питання.

Оцінка за екзамен:

1. (10+8+7)/3=8,3.
2. (8,3*0,05+0,4)*40=33 бали

Загальне оцінювання екзамену:

40-36 балів – «відмінно» (високий рівень);
35-30 балів – «добре» (достатній рівень);
29-24 бали – «задовільно» (середній рівень);
23 бали і менше – «незадовільно» (початковий рівень).

Оцінювання навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	10	відмінно
82-89	B (дуже добре)	25	добре
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	задовільно
60-66	E (достатньо)	10	

35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		незадовільно	

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Рекомендована література

Основна

1. Атаман О.В. Патофізіологія: в 2 т. Т. 1. Загальна патологія: підручник для студ. вищ. мед. навч. заклад. / О.В. Атаман. Вид. 3-тє. Вінниця: Нова Книга, 2018. 584 с.
2. Атаман О.В. Патофізіологія: в 2 т. Т. 2. Патофізіологія органів і систем / О.В. Атаман. Вид. 2-те. Вінниця: Нова Книга, 2017. 448 с.
3. Боднар Я.Я., Файфура В.В. Патологічна анатомія і патологічна фізіологія людини. - Тернопіль : Укрмедкнига, 2000. 494 с.
4. Боднар Я.Я., Файфура В.В. Патологічна анатомія і патологічна фізіологія людини : підручник. - 2-ге вид., без змін. Тернопіль : Укрмедкнига, 2009. 493 с.
5. Патофізіологія : підручник / М.Н. Зайка, Ю.В. Биць, М.В. Кришталь та ін..; за ред.. М.Н. Зайка, Ю.В. Биця, М.В. Кришталя. 6-е вид., переробл. І допов. К.: ВСВ «Медицина», 2017. 736 с.
6. Петрик О.І., Валецька Р.О. Основи загальної патології. Львів : Світ, 1996. 216 с.
7. Пропедевтика внутрішніх хвороб з доглядом за терапевтичними хворими /За заг. ред. А.В. Єпішина. Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. 767 с.
8. Кумар В. Основи патології за Роббінсоном: пер. 10-го англ. вид.: у 2 т. Т.1 / Віней Кумар, Аббас, Джон К. Астер.; наук. ред. пер. проф.: І. Сорокіна, С. Гичка, І. Давиденко. К.: ВСВ “Медицина”, 2019. 420 с.

Додаткова

1. Гонцарюк Д.О., Христич Т.М. Стан пероксидації ліпідів при хронічному панкреатиті за мультиморбідності з ішемічною хворобою серця та остеоартрозом. Гастроентерологія. Том 56, №2, 2022. С. 64
2. Жигульова Е.О. Біологічні ризики внутрішньоутробної інфекції. International scientific and practical conference «Ideas and innovations in natural sciences»: conference proceedings, March 12-13, 2021. Lublin: Izdevnieciba «Baltija Publishing». P. 130-133.
3. Жигульова Е.О., Хомовська К.О. До питання патофізіології внутрішньоутробного розвитку. Матеріали IX Всеукраїнської науково-практичної конференції «Педагогіка здоров’я» (Чернігів, 27-28 вересня 2019 року). С. 78-81.
4. Жигульова Е.О., Герасименко С.Ю., Христич Т.М. Фізична активність у реабілітації пацієнтів із хронічним панкреатитом у поєднанні з ішемічною хворобою серця. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія №15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О.В. Тимошенка. К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. Випуск 5 К (113)19. С. 68-72.
5. Жигульова Е.О. Гігієнічні засади виникнення соматичної патології шлунково-кишкового тракту. Формування здорового способу життя студентської та учнівської молоді засобами освіти: збірник наукових праць / [редкол. : І.І. Стасюк (відп. ред.) та ін.]. Кам’янець-Подільський: Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2019. Вип. 8. С. 51-53.
6. Жигульова Е.О. Основні підходи до системи профілактики природжених вад розвитку та спадкової патології . Формування здорового способу життя студентської та учнівської молоді засобами освіти: збірник матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. Кам’янець-Подільський: Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2016. Вип. 6. С. 53-57.
7. Телекі Я. М., Христич Т.М., Оліник О. Ю., Ібрагімов Е. Ю., Городинський С. І. Особливості розвитку панкреатиту на тлі деяких ревматичних захворювань. Український журнал медицини, біології та спорту. 2022. Том 7, № 3 (37). С. 27-36.
8. Христич Т. М., Гонцарюк Д. О., Кулачек В. Т. Значущість дисбіозу та особливості

його при поєднанні з хронічним панкреатитом. Вісник клубу панкреатологів. 2021. № 2 (51). С.44-50.
9. Христич Т.М., Гонцарюк Д.О. Хронічний панкреатит: про деякі ускладнення, особливості патогенезу та перебігу. Гастроентерологія. Том 55, № 4, 2021. С. 263-269.
10. Христич Т.М., Телекі Я.М., Гонцарюк Д.О., Оліник О.Ю., Жигульова Е.О. Хронічний панкреатит: клінічно-патогенетичні особливості розвитку поєднаних захворювань та методи медикаментозної корекції (друге видання, перероблене, доповнене). Монографія. Чернівці, 2022. 584 с.
11. Dmytro Hontsariuk, Kateryna Ferfetska, Tamara Khrystych, Olexander Fediv, Tetjana Temerivska, Ludmila Honcharuk, Oksana Olinik, Evelina Jiguleva. Incides of C-Reactive Protein, Tumor Necrosis Factor-α, Adiponectin, Leptin and Resistin in the Blood of Patients Suffering from Chronic Pancreatitis and Type 2 Diabetes Mellitus. Journal of Medicine and Life. Vol. 13, Issue 4, October-December 2020, pp. 568-571. DOI: 10.25122/jml-2020-0153.

Рекомендовані джерела інформації

Корисні ресурси інтернету

Журнал «Ліки України»	http://lu-journal.com.ua/
Клінічна та профілактична медицина	http://cp-medical.com/index.php/journal/issue/archive
Український терапевтичний журнал	http://utj.com.ua/
Health, sport, rehabilitation	https://hsr-journal.com/index.php/journal
Art of Medicine	https://art-of-medicine.ifnmu.edu.ua/index.php/aom
Медична газета «Здоров'я України»	https://health-ua.com/newspaper/med_gaz_zu

Локація	Згідно з розкладом https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/